

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se inapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 10 Noembrie st. v.

Afaceri interne.

Din cele expuse aci pe scurt în numărul nostru de ieri s'a putut observa, că ședința dietei ungurești de alaltăieri a trebuit să fie foarte sgomotoasă. Deoarece scandalul provocat de deputatul Rossival pe noi nu ne privește mai de aproape, lăsam să urmeze proiectul de rezoluțiune, pe care dl Szivák l'a prezentat în numele partidului liberal:

1. Avându-se în vedere, că ordonanța ministrului de culte dela 26 Februarie 1890 are drept țintă executarea §-lui 12 din articolul de lege 53 din anul 1868, se află în consonanță cu legile noastre, ear' legalitatea ordonanței se întemeiază pe articolul de lege 40 din 1827, avându-se în vedere, că emiterea ordonanței în urma experiențelor câștigate a fost întemeiată și necesară, casa aprobă procederea ministrului de culte. 2. Casa deputaților nu e aplecată a schimba articolul de lege 53 din 1868, deoarece acela asigură deoparte raportul dintre confesiuni și stat, de altă parte pacea între confesiuni. 3. Casa se alătură fără rezervă la acea declarațiune a guvernului, prin care eventual se proiectează introducerea conducerii matriculelor prin organele statului.

Din Bucovina.

Dieta a ținut la 19 l. c. două ședințe. Cu ocaziunea pertractării raportului asupra preliminarului tonului școlastic al ferii pro 1891 s'a înscris o discuțiune mai lungă, în care urmările vorbirii ultime a deputatului-archimandrit Calinescu, care pentru prima-ora aduce pe tapet în dietă cestiunea limbii, s'au ivit prea curând. Deputatul Pihuliak (Ruten), profesor la școala reală, a declarat în numele Rutenilor, că este insuficient de intențiune pacnice, exprimate de căpitanul ferii baronul Vasileco în vorbire sa de deschidere, dar' întonează totodată necesitatea unei considerațiuni mai mari cu privire la limba de propunere rutenă în școlile populare, îmulțirea și lăpșirea școlilor în părțile locuite de

această cauză Ungaria a fost încă în anii patruzeci ai secolului present țeara holoților și a bețoilor, precând Polonii au cassat cel puțin teoreticesce iobăgimea deja în timpurile lui Kosciuszko, 1792, și mai târziu prin Napoleon I., 1807. Chiar și pentru stările unguresci ale presentului se potrivește încă prea bine descrierile Komitatswirtschaft-ului nebun în administrațiune și justiție, date în mod așa drastic și adevărat prin Eötvös în „Dorfnótár“ și în romanele diverse ale lui Jókay.

Împotriva stăpânirii boerimii maghiare, care i-a jignit drepturile sale legale, Românii caută scut la Împăratul seu, la care a ținut cu atâta credință în timpurile rebeliunii acelei boerimii; Românii ar vedea prea bucuros earăși și în cârmă pe amplexații Împăratului.

Pentru acest neam de popor leal și pentru egala sa îndreptățire cu Maghiarii se întrepune „Kreuzzeitung“ cu simpatia ei, precând ea a combătut totdeauna șovinismul revoluționar maghiar. Acel șovinism, care sub șgomotoase eljen-uri pentru Regele seu din grația poporului, răstoarnă prin demonstrațiuni parlamentare de stradă ministri, care au încrederea Lui; șovinismul, care ocașionaliter tiră în noroiu corolile Monarhului seu și insultă nepedescit în presa sa dinastia austriacă și pe celelalte naționalități din Ungaria.

„Kuryer“ aprobă această atitudine simpatică a lui „Kreuzzeitung“ pentru Români, — numai față cu Poloni ea este nedreaptă! Cum stă însă cu pretinsa jignire a drepturilor Polonilor prin birocrația prusiană, a căror validitate la coroană ar scoate pe „Kreuzzeitung“ din sărite?

Noi n'am observat nicăiri această extasă a lui „Kreuzzeitung“, dar' am observat însă un foarte mare șovinism clerical-național în „Kuryer“, care în fruntea presei polone pune la cale o agitațiune mare pentru gravamine naționale. În ce consistă acum aceste gravamine ale Polonilor, pentru care a fost trebuință de desgroparea chiar a promeriei revoluționare a arhiepiscopului Trzyluski din Iunie 1848.

S'a răpit Polonilor ca Românilor dreptul cel mai însemnat politic prin

aceea, că prin o lege electorală particulară li-s'a făcut imposibilă reprezentarea lor în camera legiuitoare? Li-se deneagă lor școale primare și superioare, în care li-se predă limba lor maternă? Sau li-se atacă instituțiunile lor de învățământ și de educațiune bisericesci și private? Se opresc doar' Polonii dela oficiile judiciare și administrative și se permite la exerciarea acestor funcțiuni și la curțile cu jurați, ca să domineze contra lor ura națională și parțialitate națională? Se suprimă doar', unde numai e posibil, limba și presa lor? . . .

Noi credem, că consupușii nostri poloni n'au simțit în realitate nimic despre așa ceva, ei că mai ales ei s'au bucurat atât în trecut, cât și în viitor, totdeauna de cea mai deplină egală îndreptățire cu concetățenii lor germani. Noi cunoaștem perioade, în care ei, de exemplu în provincia Posen, au fost chiar îndeosebi considerați înaintea locuitorilor autochtoni germani. Un studiu îngrijit al istoriei acestei provincii va aduce pe cel preocupat ușor la rezultatul, că nu o prea puțină, ci o prea multă considerare a unor anumite interese poloneze ale provinciei au adus pagube și au dat ansă la gravamine motivate ale poporațiunii.

Diarele poloneze au luptat cu multă pasiune luni întregi în cestiunea episcopiei din Posen contra birocrației, mai ales contra domnului ministru de culte de Gossler, și noi am cercetat înzadar după neîndreptățirea strigătoare la cer, care i-ar fi așteptat sau îi așteptat în această cestiune pe Poloni.

Guvernul regesc va fi condus, — despre aceasta șuntem siguri, — la hotărșirea privitoare la șcaunul vacant episcopesc, unde momentele politice nu pot rămâne desconsiderate, sigur numai de grija pentru liniștea și salutea supușilor sei. Naționalitatea dignitarului înalt bisericesc, dacă persoana sa va oferî în privință politică siguranță deplină, nu poate și nici nu va forma un moment esențial. Dela 1815 numai Polonii au ocupat acest șcaun episcopesc în Posen, cu singura excepțiune a celui din urmă arhiepiscop Dr. Dinder, — deși mai multe sute de mii catolici din provincie sânt Germani autochtoni, care și ei doar' ar merita oare-care considerațiune!

FOIȚA „TRIBUNEI“

Clara Milici.

— Novela —

de

I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de

Enea Hodoș.

(Urmaro.)

— În cele dintău patruzeci de zile.

— Da; și după aceea vin vămile.

Aratov se miră de cunosințele mătășii — și eși. — Și earăși simția puterea aceea deasupra sa. — Puterea asta se manifesta și așa, că icoaia Clarei se presenta neincetat înaintea ochilor sei, atât de cu deambruntul, încât vedea și ceea-ce n'a observat par'că pe vremea când trăise: vedea degetele, unghiile, pērul ce-i atârna pe obraji sub temple, semnul acela mic de sub ochiul stâng; îi vedea mișcarea buzelor, nărilor, sprâncenelor . . . și cum îi era mersul — și cum își ținea capul cevași spre partea dreaptă . . . toate le vedea! — Nu se desfăta nici-decât în lucrurile aceste; numai cât nu putea să nu gândească la ele și să nu le vadă. — În noaptea primă după reintoarcerea sa, cu toate acestea, n'a visat-o . . . era foarte obosit și a dormit ca mort. Dar' pentru aceea, îndată-ce s'a deșteptat, — ea din nou a intrat în odaia lui — și a și rămas la dînsul, — întocmai ca o stăpână; întocmai ca-și-când prin moartea sa de bună-voe 'și-ar fi cumpărat dreptul acesta, fără să-l mai întrebe și fără să aibă trebuință de învoirea lui. — El a luat fotografia în mână; a început să o reproducă, să o mărească. După aceea s'a scotocit și o po-

trivessă la stereoscop. A avut multă trudă . . . în sfîrșit, a reușit. Și s'a cutremurat în tot corpul, când a vădut prin sticlă figura ei, primind o asemănare trupească. Dar' figura aceasta era surie, par'că ar fi prăvălită . . . ear' ochii ei . . . ochii se uitau tot într-o parte, ca-și-când s'ar feri. A privit lung, lung la ei, așteptând par'că se vor îndrepta spre el . . . a clipit chiar cu voea de câteva-ori . . . dar' ochii au rămas nemișcați, și figura întreagă a luat o înfășurare de ceva păpușe. S'a dat la o parte, s'a aruncat într'un fotoliu, a scos foiața cea ruptă din ȋiarul ei, cu vorbele subliniate, — și a gândit: „se dăce, că cei înamorați sărută rîndurile scrise de o mână iubită — dar' eu n'am poftă să fac una ca asta — și apoi trăsurile nu 'mi-se par frumoase. Însă în riudul acesta se află — judecata mea“. Atunci i'a trecut prin minte promisiunea dată Annei cu privire la articol. S'a pus la masă și s'a apucat de scris; însă tot ce scoțea din sine era așa de fals, așa de retoric . . . mai ales, așa de fals . . . de par'că însuși el nu credea nici în ceea-ce a scris, nici în simțirile sale . . . și însași Clara i-se părea necunoscută, neînțeleasă! Nu o putea apuca. — „Nu! gândi el, aruncând peana . . . ori literatura în general nu este treaba mea, ori trebuie să mai aștept!“ — A început să-și reamintească viziua la familia Milovidov — și toată povestirea Annei, a acestei Anne bune și minunate . . . Vorba spusă: „neatinșă!“ deodată i'a plesnit prin minte. Ca-și-când l'ar arde și l'ar lumina.

— Da, dăce cu voce înaltă: ea este neatinșă — și eu sînt neatins . . . Eată ceea-ce i'a dat ei puterea!

Gândurile despre nemurirea sufletului, despre vieța de apoi din nou îl bătăuiau, — Oare nu se dăce în bibliie: „Moarte, unde

eșghimpele tēu?“ Ear' la Schiller: „Și morții au să trăească!“ (Auch die Todten sollen leben!) — Sau eată ce mai dăce, par' mi-se Miczkiewicz: — „Voiu iubi până la sfîrșitul vecinicii . . . și până dincolo de sfîrșitul vecinicii!“ — Ear' un scriitor englez a dăce: „Lubirea e mai tare decât moartea!“ Dăcerea din Bibliie îndeosebi a impresionat pe Aratov. — Voia să caute locul, unde se găsece cuvintele aceste . . . Bibliia nu o avea; s'a dus să o ceară dela Platoșa. — Asta s'a mirat; totuși, a scos o carte vechie-veche cu tablele de pele, îndoite, cu cheioarele de aramă, și cu totul picurată de ceară, — apoi a întins-o lui Aratov. El a luat-o la sine în odaie, — dar' multă vreme n'a găsit dăcerea aceea . . . în locul ei a dat preste alta:

„Mai mare dragoste decât aceasta ni-menea nu are, ca să-și pună cineva sufletul seu pentru prietenii sei“ . . . (Ev. dela Ioan, c. XV., st. 13.)

S'a gândit: „Nu așa e vorba. — Ar trebui să se dăce: „Mai mare putere decât aceasta ni-menea nu are . . .“

— „Dar' dacă ea nu 'și-a pus sufletul seu nici-decum pentru mine? — Dacă ea numai pentru aceea 'și-a făcut capătul, pentru-că vieța i'a fost o sarcină? — Dacă ea, în sfîrșit, nici-decum n'a venit la întâlnire pentru declarații de amor?“

Însă în momentul acesta i-se arătă Clara înainte de a se despărți de ea pe bulevard . . . Își aduse aminte de expresiunea feței sale măchnite — și de lacrimile acele, și de vorbele acele: — „Ah, d-ta n'ai înțeles nimic! . . . Nu! nu putea să se îndoască despre aceea, că pentru-ce și pentru cine 'și-a pus ea sufletul . . .

Astfel a trecut toată ziua aceasta, până în noapte.

XV.

Aratov s'a culcat de timpuriu, fără să aibă deosebită poftă de dormit; dar' spera să găsească odihnă în pat. Starea încordată a nervilor sei i'a causat o oboseală cu mult mai nesuferită, decât osteneala fizică a călătoriei și a drumului. Totuși, ori-și-cât de mare era această oboseală, nu putea să adoarmă. A încercat să citească . . . însă rîndurile se încalciau înaintea ochilor sei. A stîns luminarea — și întunerecul s'a coborît în odaia sa. — Tot mai sta culcat fără să doarmă, cu ochii închiși . . . Și eată — i-se părea: cineva îi șoptecea la urechie . . . „Sînt bătăile inimii, este vâjuitul sângelui“, — gândi el. Dar' șoptirea se schimbă în vorbire limpede. Cineva vorbia rusesece, repede, tânguitor și nedeslușit. Nici măcar un cuvânt singuratic nu putea cuprinde . . . Însă glasul era al Clarei!

Aratov își deschise ochii, se ridică, se răzîmă în cot . . . Glasul se făcî mai slab, dar' își urmă vorbirea tânguitoare, pripită, nedeslușită, ca și mai înainte . . .

Fără îndoală era glasul Clarei!

Degetele acele alergau în nisce arpeggio ușoare preste claviatura pianului . . . După aceea glasul earăși a vorbit. Se aușiau tonuri foarte trăgănate . . . ca și nisce gemete . . . mereu aceleași. Și atunci se aușiră earăși cuvinte . . .

„Rose . . . rose . . . rose . . .“

— Rose, — repetă Aratov șoptind. — Ah, da! roșele acele, care le-am vădut pe capul femeii în vis . . .

„Rose“, se aușî din nou.

— Tu ești? — întrebă Aratov cu aceeași șoptire.

Glasul deodată amușî.

Aratov așteaptă . . . așteaptă — și își lasă capul să cadă pe perină. „Halucinațiuni

d'ale aușului“, gândi în sine. Ei, și dacă . . . dacă ea într'adevăr se află aici, aproape? . . . Dacă aș ved-o — oare m'aș înșpăimēnta? — Sau m'aș bucura? Dar' de ce să mă înșpăimēnt? Și la ce să mă bucur? Poate pentru aceea, căci asta ar fi o dovadă, că există altă lume, că sufletul e nemuritor. — Dar' dealtcum, chiar și dacă aș ved-o — aceasta ar pute fi o halucinațiune de a vederii . . .“

Cu toate aceste, a aprins luminarea — și cu o privire repede, nu fără oare-care frică, s'a uitat prin toată odaia . . . și n'a vădut nimic neobișnuit. S'a sculat, s'a dus la stereoscop . . . earăși aceeași păpușe surie cu ochii privind la o parte. Frica a fost înlocuită în inima lui Aratov prin o simțire de mănē. Ca-și-când s'ar fi înșelat în așteptările sale . . . ear' așteptările aceste i-se păreau ridicole. — La urmă, totuși e o prostie! — a murmurat, culcându-se din nou în pat — și a suflat luminarea. Earăși s'a făcut întunerec adînc.

Aratov s'a decis să adoarmă de astădată . . . Dar' s'a născut într'însul un nou simțiment. I-se părea, că cineva stă în mijlocul odăii, nu departe de el — și răsufă foarte lin. Se întoarse în grabă, își deschise ochii . . . Dar' ce era să vadă prin întunerecul acesta, ce nu poate să-l răsbată ochiul? — Voia să caute chibritele pe mēșuța de noapte . . . și deodată îl atinse un vânt ușor ce tragea prin toată odaia, pe deasupra lui, printr'însul, — și cuvântul: „Eu!“ răsună clar în urechile sale . . .

— „Eu! . . . Eu! . . .“

Au trecut câteva momente, până-ce a reușit să aprindă luminarea.

În odaie earăși nu era nimenea — și el nu aușia nimic, afară de bătăile violente ale inimii sale. A beut un pahar de apă — și a

Ruteni, se plâng de micul număr al învățătorilor ruteni și cere o instrucțiune fundamentală în limba ruteană, înființarea și favorizarea școlilor de citire. Deputatul Calinescu a reflectat la imputarea făcută de Pihuliak și a justificat atitudinea rezervată a preoților greco-orientale față de halele de citire populare prin multe abuzuri ce s-au făcut în această privință. Reprezentantul guvernului contele Pace a observat, că guvernul ține cont de dorințele tuturor naționalităților, dar limba maternă la nici o întâmplare nu trebuie cultivată prelungă eliminarea limbii germane, care pentru fiecare Bucovinean e tot atât de de lipsă ca și pâinea de toate zilele.

Regenta din Hollanda.

În adunarea de altăieri a statelor generale s'a prezentat regina, spre a pune jurământul ca regentă. Președintele a salutat-o și i-a spus un „Bine ai venit“ în acest moment sărbătoresc și dureros. Regina s'a ridicat apoi și a citit întreaga formulă de jurământ cu o voce mișcată, dar fermă, și la fiecare pasagiu și-a ridicat mâna dreaptă. Președintele fu multumesc și imploară binecuvântarea cerului asupra casei regale, asupra regentei și asupra patriei.

Regina-regentă a emis o proclamațiune, în care a declarat, că ea simțese întreaga greutate a misiunii, pe care a primit-o în aceste zile serioase; ea caută putere și luminare în Dumnezeu și contează la credinciosul sprigin al poporului. Proclamațiunea se termină cu dorința, ca Dumnezeu să micșoreze durerile regelui și să iee Terile-djos sub sfântul seu scut.

Evenimentele din Serbia.

Din Belgrad se depeșează, că opoziția va prezenta și de astădată o adresă a minorității. Regina își va trimite memorandumul la președintele Scupcinei. În cercurile guvernamentale se crede, că memorandumul reginei nici nu ajunge să fie citit în Scupcină.

Din parte oficială se spune, că ministrul-președinte Gruici a adresat reginei Natalia o scrisoare, prin care respinge imputarea ce i-s'a făcut, că el anume ar fi răspândit sciri false despre intențiile și planurile ei. Gruici declară, că interesele casei regale cer, ca să nu se facă nici un apel către scupcină în afacerea despărțirii, de aceea guvernul va săi să împedec, ca afacerea să vină înaintea Scupcinei.

Presa germană și asilele de copii din Ungaria.

Sub titlul „Acte de violență maghiare“ publică „Reichsbote“ din Berlin, în numărul seu 277 dela 18 Noemvrie, următorul articol:

Ni-se scrie din Sibiu: Nu trece săptămână, în care guvernul unguresc să nu comită prin câte un nou decret de maghiarizare un atentat în contra celor mai sfinte sentimente ale celorlalte naționalități. Pentru cele ce stă în depărtare e greu de înțeles, în ce chip rafinat se nimicesce pas de pas independența națională a Sașilor din Ardeal, și cum vor prin mii de mijloace de siluire măsurte să-i aducă până acolo, ca să-i crească copiii lor în spirit maghiar. Cu toate aceste mijloacele aceste față cu Sașii au fost numai de puțin succes însoțite și colonii șvabi din Bănat au respins maghiarismul cel puțin la țeară cu cea mai mare tenacitate. Atacul în contra școlii populare germane a fost în sfârșit respins prin aceea, că toate comunitățile bisericesci și-au nființat școlile populare proprii, în care puteau să-și susțină cel puțin limba de instrucțiune germană. Cu toate aceste din punct de vedere pedagogic trebuie se se condamne, că după „dreptul public“ maghiar fiecare naționalitate nemaghiară din regatul Ungariei e silită a introduce în școlile sale populare, pentru a căror susținere statul nu contribuie nici cu un singur crețar, numai decât din cea mai inferioară clasă instrucțiunea limbii maghiare, care în calcul mediu face de ce oare pe săptămână. Să-și inchipească numai omul un asemenea copil chinut dintr'o familie țărănească germană sau română, care în vîrstă de șese ani capeta în mână un abecdar german ori românesc și totodată și unul maghiar și are în felul acesta se învețe a citi, a scrie și a vorbi două limbi deodată, și deoare-ce cercetarea școlii însăși nu ține decât șese ani, în acest timp copiii nu învață nici unguresc, dar la toată întâmplarea și-au câștigat în propria lor limbă cele mai mance cunoștințe.

Pentru șovinisti încă nu a fost destul această tiranisare a școlii populare, ei s'au gândit la un mijloc mai puternic, spre a pute duce în deplinire maghiarizarea și mai iute și și cu mai multă eficacitate. Și acum s'a fost primit în comisiunea școlară a dieței budapestane proiectul prezentat de ministrul contele Csáky, în virtutea căruia vor să se înființeze numai decât pentru întregul stat grădini de copii și asile de copii obligatorice. Acele vor fi deschise în fiecare oraș și în fiecare sat pe chieluilele statului, și vor fi conduse de învățători și învățătoare maghiare, și fiecare părinte e îndatorat a-și trimite copiii începînd dela anul al patrulea împlinit în aceste asile de copii maghiare, îndată-ce nu poate dovedi, că s'a îngrijit pe altă cale de grijirea corporală și spirituală a copilului. În acest caz creșterea în casă și sub grija părintească nu e suficientă, dacă afară de părinți nu mai există și o altă persoană pentru grijirea copilului. În asilele de copii ineseși au să se învețe în prima linie cântece maghiare și „rugăciuni evlavioase de caracter general“ în limba maghiară. Prin aceasta deci maghiarizarea se va începe deja în al patrulea an, și totodată se crează un privilegiu, ca în fiecare sat, unde până acum afară de primar și de notar încă nici un Maghiar nu a putut intra, să se trimită una sau două

învățătoare drept agente maghiare. Germanilor și Românilor, se înțelege, nu le va rămâne altceva, decât de a pune în fața acestor asile de stat asile de copii proprii și naționale. În orașele ardelenesci acest lucru nu se va pute face tocmai cu greu, cu toate-că Maghiarii au avut în vedere mai ales clasele mai sărace, care nu pot să chieluească pentru cercetarea grădinilor de copii private; cât de greu va fi însă a înființa asile de copii în mii de comune rurale, de oare-ce aplecarea spre jertfire la poporațiunile dela țeară e aproape exhaiurată în lupta cea lungă își grea în contra sistemului de maghiarizare.

Prelungă actuala dispoziție șovinistică ce domnesce e de prevădută, că acest proiect va fi primit în casa deputaților cu majoritate covârșitoare; conducătorii spirituali ai germanismului din Ungaria nu au deci timp de perdut, ci trebuie să întimpe acest act de violență cu contramăsurile recerute. Românii din Ardeal sînt hotărîți, în ciuda puținelor lor mijloace financiare, a paralisa în fiecare sat românesc asilul de copii maghiar prin o asemenea instituțiune cu caracter românesc; să sperăm, că Germanii încă se vor hotări pentru o asemenea respingere a acei tai mai nou atentat îndreptat în contra naționalității lor.

„Kreuzzeitung“ dela 18 Noemvrie scrie următoarele:

În contra germanismului din Ungaria, Maghiarii pregătesc o lovitură nimicitoare. Comisiunea școlară a casei deputaților a primit cu mare bucurie proiectul ministrului Csáky despre introducerea asilelor de copii obligatorice, și plenul casei cu majoritate de voturi covârșitoare se va alătura la acest vot al comisiunii. Proiectul însuși cere, ca în fiecare comună orășenească ori rurală să se înființeze grădini de copii de stat și fiecare familie încetățenită în Ungaria să-și trimită copiii începînd dela anul al 4-lea al etății în aceste „institute de cultură“, intrucît nu se va pute dovedi, că copiii sînt puși altundeva sub o grijă suficientă. Grijirea copiilor în casa părintească de astădată nu are să se privească drept un echivalent suficient pentru grădinile de copii de stat.

Scopul pronunțat pe față al acestui proiect de lege e accelerarea maghiarizării tuturor naționalităților nemaghiare din Ungaria. Șovinistilor din Pesta nu li-e mai mult deajuns a impune de ce oare de instrucțiune în limba maghiară fiecării școlae germane, române, sârbesci și rutene din jumătatea ostică a împrieului; se pare, că lor nu li-e destul, că prin introducerea „limbii oficiale“ maghiare au lipsit pe de ce milioane nemaghiari de orice activitate pe terenul vieții publice și administrative a statului, ei cu puterea brutală se viră în cea mai internă viață familiară și reclamă deja pe copiii de patru ani pentru „cultura“ unei rase maghiare, pentru-ca acești mititei să învețe în asilele de copii maghiare a se ruga lui D-zeu în limba maghiară! — În proiect se accentuează hotărît, ca învățătoarele ce vor să fie numite pe seama novelor „institute de cultură“ au să vorbească cu bă-

ieții numai unguresc și au să învețe „rugăcluni de caracter general“.

Singura rezistență față cu acest atentat maghiar în contra limbii, religiei și a culturii celorlalte naționalități din Ungaria consistă întru a paralisa efectul asilelor de copii maghiare înființate cu sila prin aceea, că în fața lor se vor pune alte asile de copii naționale. Sașii din Ardeal și comunele șvabesci din Ungaria-de-Sud vor trebui în restimp de puțin luni să înființeze sute de asile de copii germane, spre a-și feri mititeii lor de maghiarizarea cu sila, care aici e sinonimă cu o desevirșită incurcătură intelectuală și religioasă. — Spre aceasta se recer însă insemnate mijloace pecuniare și puteri didactice suficiente, care prelungă multe jertfe, pe care fanatismul maghiar le impune germanismului de acolo, deabia se vor pute câștiga atât de iute, spre a pute respinge cu succes iminentul atac. Să nu ne fie permis a apela la sentimentul de solidaritate al întregului popor german, pentru-ca acesta să vie în ajutorul fraților sei de un sânge străitorați? Noi credem, că poporul nostru și-ar împlini o datorință de onoare, dacă aici s'ar forma cât mai în grabă un comitet, care și-ar face de misiune, de a sprigin înființarea asilelor de copii germane în comunele germane din Ungaria prin colecte de bani.

CRONICĂ.

Camera advocațială din Arad aduce la cunoștință, că avocatul Petru Suciu din Kétyeház, în urma renunțării sale dela practicarea advocaturii, a fost șters din lista acelei camere.

Direcțiunea postelor și telegrafelor din Sibiu, după-cum spun diarele maghiare, se va muta, în urma înecuvîntării ministeriale, din Sibiu la Cluj. Dacă timpul va permite, strămutarea se va face încă în anul acesta.

Deschiderea liniei ferate industriale Covasna—Gyulafalu a avut loc la 20 l. c. în prezența comitei-suprem Potsa, a deputatului baron Bela Szentkereszty și a unui public numeros.

„Romänische Revue“. Domnul Dr. Corneliu Diaconovich, editorul și directorul revistei „Romänische Revue“, cu finea lunii curente își va transpune locuința la Sibiu, de unde va dirigea și mai departe revista sa, care va apăre tot la Viena.

Hymen. Domnul Dr. Vasile Bologa, profesor, și domnișoara Letiția Papiu își vor sërba cununia lor luni în 14/24 Noemvrie a. c., la oarele 11 a. m., în biserica ort. orientală din Sibiu-Cetate.

Foc. Altăieri pe la oarele 5 a. m. a izbucnit foc într'o prăvălie din strada Cisnădiei, care fiind observat la timp s'a putut în curînd localisa. Se crede, că focul a provenit din cauza unor chibrite, care au cădüt jos și s'au aprins.

Un Nestor român. Dimitrie Procoșvici, arhiepiscopitar-staurophor, consilier consistorial emeritat al arhiepiscopiei ortodoxe-orientale din Bucovina, și-a sërbat la 20 Noemvrie a. c. în Mămăești lîngă Cernăuți iubilul de 60 ani ai profeției și căsătoriei sale. În-

bilantul este în etate de 87 ani și soția sa de 77 ani, ear' succesorii, care au participat la această rară sërbară sînt: 1 fiu, 2 fiice, 1 noră, 3 gineri, 24 nepoți și nepoate, 21 strănepoți și strănepoate, dintre care 2 au ajuns deja la o stare socială independentă. Nestorul arhiepiscopitar a ocupat însemnate funcțiuni pe timpul episcopului E. Hacman și a fost în trei rânduri președinte al comisiunii însărcinate cu regularea parohiilor din arhiepiscopia Bucovinei. Prelungă toată etatea înaintată, bêtărînul iubilant se bucură dimpreună cu soția sa de o deplină sănătate corporală și spirituală și își aduce aminte cu multă acurateță de toate întâmplările din timpurile demult trecute.

Un nou episcop. La 20 l. c. s'a ținut în Budapesta alegerea unui episcop în districtul montan. Ales a fost: Samoil Sárkány, spiritualul din comuna Piliș. Instalarea va avè loc la 16 Decemvrie anul curent.

Măcelul dela Feldra. Dintr'un raport al „Gazetei Transilvaniei“ despre măcelul dela Feldra aflăm, că dintre cei răniți au mai murit doi, prin ormare până acum sînt cu totul 9 morți.

Căutarea după materia de injecțiune a lui Koch. Din Berlin se telegrafează cu data de 20 l. c. următoarele: Un medic italian a dat ieri 5000 de mărci pentru o sticlă cu materie de injecțiune a lui Koch, dar n'a putut primi nimic, deoare-ce până acum încă nu este permis a se vinde medicilor privați astfel de materie.

Morți pe tren. Din Varșovia se anunță: Doi călători, care călătoriau cu trenul curier au fost la 20 l. c. aflați la stațiunea Kutno morți în vagon. Se crede, că ar fi fost jefuiți și apoi omorîți.

Atentat nihilistic în Paris. Din Paris se telegrafează cu data de 20 l. c. următoarele: Precănd partea cea mai mare dintre organele de sici dau morții generalului Seliverstoff un caracter nihilistic, „Matin“ aduce astăzi o nouă versiune. După aceasta, uciderea lui Seliverstoff provine din o răsbunare privată. Și anume: Poliția crede, că Padlewski ar fi amantul unei tinere fete și că el ar fi ucis pe Seliverstoff, care era un aventurier galant, din gelosie. Padlewski până acum încă nu e arestat. Poliția dă despre dînsul următorul signalment: Stanislaus Casimir Padlewski, doctor, este de 32 de ani, mare, slab, cu o față lungă, ochi roșateci și obosiți, păr și mustață blondă întunecoasă și o barbă plină resfirată. El este un Austriac din Cracovia. Este constat, că Padlewski a trăit în cea mai mare ticăloșie; el locuia într'o mansardă din etajul al cincilea, nu avea nici pat, ci dormia pe o saltea și sub cap își punea o perină de pe capra unei trăsuri. Se crede, că a fugit în Elveția. Se mai dă cu seoteala că s'ar afla la el și nisece hărți revoluționare, dar aceasta nu e chiar sigur. Mendelsohn, arestat din incidentul uciderei generalului Seliverstoff, a mărturisit, că el n'a avut cu Padlewski alte întâlniri, decum a avut cu alți Poloni și Ruși săraci. El a ajutat pe Padlewski de repetate-ori. La mai ajutat încă și un domn cu numele de Wolski. La mai mulți fugari poloni și ruși se vor face perchișițiuni domiciliare. O depeșă vestică, că ucigașul ar fi fugit în Belgia. S'au trimis într'acolo agenți francezi.

O sinucidere senzațională. Din Petersburg se scrie: Sub împregiurările cele mai tragice s'a sinucis aici femeia căpitănuului Benderev, un fost oficer bulgar, care ju-

rămas nemîșcat, răzimându-și capul de mână. Aștepta.

Gândia în sine: „Voiu aștepta. Sau tot lucrul acesta este o nebulie. . . sau ea este aici. Doară nu vrea să se joace cu mine, ca pisica cu șoarecele!“ A așteptat, a așteptat mult. . . atât de mult, înecat mîna, de care își răzîma capul, i'a amorțit. . . dar nici una din simțirile de mai nainte nu s'a mai repetat. De vre o două-ori i-s'au închis ochii. . . El i'a deschis îndată. . . sau cel puțin i-s'a părüt, că i'a deschis. Cu încetul i'a îndreptat spre use și i'a pironit într'însa. Luminarea a ars de tot, — și în odaie s'a făcut erăși întunerec. . . dar ușa lumina ce o pată lungă în mijlocul clar — obscurului. Și eată pata aceasta se mișcă, scade, dispare. . . și în locul ei, pe pragul ușii, apare o figură femeiască. Aratov își ținți ochii acolo. . . Clara! De astădată însă ea îl privia drept în față, înainta cătră el. . . Pe capul ei era ghirlanda de rose roșii. . . Cu totul s'a turburat, s'a ridicat. . .

Înaintea lui sta mătușa sa, într'o scufie de noapte mare, cu funte roșii și într'un camisol alb.

— Platoșă! — dîse el cu trudă. — D-ta ești?

— Eu sînt, — răspuse Platonida Ivanovna. . . Eu, Iasenka drăguțule, eu.

— Pentru ce ai venit?

— Dar' m'ai deșteptat. La început pare-că ai gemut. . . ear' după aceea ai strigat deodată: — Scăpați-mă! ajutor!

— Am strigat?

— Da; ai strigat — și așa de răgușit: — Scăpați-mă! — Am socotit: Doamne! Poate o fi bolnav? Și am venit. Ți-e bine?

— Bine de tot.

— Ei, apoi ai visat ceva rău. Vrei să afum cu tîmăie?

Aratov s'a mai uitat odată cu luare aminte la mătușa — și a rîs cu hohot. . . Figura bunei bêtărâne în scufie și camisol, cu fața ei s'ariată și lungă, era cu adevărat foarte comică. Tot misterul acela ce-l încungurase ce-l apăsase, — toată vrăjia aceea s'a risipit dintr'odată.

— Nu, Platoșă, porumbițo, nu-i nevoie. — dîse el. — Iartă-mă, te rog, că fără voe te-am derangeat. Culcă-te liniștită, — și eu dorm.

Platonida Ivanovna a mai stat puțin în loc, a arătat luminarea, mormăind: pentru-ce, ascultă-mă, n'o stîgi. . . se se întempe vre-o nenorocire! — și plecînd, nu s'a putut reține, ca măcar din depărtare să-i facă o cruce.

Aratov curînd a adormit — și a dormit până în ziua. S'a sculat în bună dispoziție sufletească. . . deși regreta ceva. . . Se simția ușor și liber. „Ce plămăuiri romantice croesci“, își dîse sieși cu un zîmbet. Nu s'a uitat nici măcar odată nici la stereoscop, nici la foța cea soasă. Ear' după dejun îndată a plecat la Kupfer.

Ce îl trăgea acolo. . . nu scia bine nici el.

XVI.

Aratov a găsit acasă pe sanguinicul seu amic. Au povestit puțin împreună, i'a făcut muștrări, că și-a uitat cu totul de el și de mătușa sa, — a aușit laude noue la adresa princesei, a femeii de aur, dela care Kupfer tocmal primise din Iaroslav o șapcă de casă brodată cu solzi de pește. . . și deodată, așezîndu-se în fața lui Kupfer și privindu-l drept în ochi, a declarat, că a fost în Kazan.

— Tu ai fost în Kazan? Și pentru-ce?

— Apoi am voit să adun sciri despre fata aceea. . . Clara Milici.

— Despre aceea, care se otrăvise?

— Da.

Kupfer a dat din cap. — Veți tu ce om! Așa de tăcut! O mie de verște a făcut și încoace și încolo. . . de ce? Ai? Și încă dacă ar fi la mijloc ceva interes feminin!! Atunci aș înțelege toate! Toate! Ori-și ce nebulie! — Kupfer își sburli pîrul. — Însă numai ca să aduni materialul, — cum dîucei dumnea-voastră, — oameni învățați. . . Slugă plecată! Pentru această treabă există comitet statistic! — Ei, și ce e, ai făcut cunoștință cu bêtărâna și cu sora? Nu-i așa, că e copilă minunată?

— Minunată! — repetă Aratov. — Mi-a împărășit multe lucruri atrăgătoare.

— Ți-a povestit, în ce fel s'a otrăvit Clara?

— Adecă. . . cum?

— În ce fel și chip?

— Nu. . . Era încă tot măchnită. . . N'am cutezat să o întreb prea m lte. A fost poate ceva lucru deosebit?

— De sigur, a fost. Închipesce-ți: ea trebuia să joace tot în aceeași ți — și a jucat. A luat cu sine o sticlă de venin în teatru, înaintea actului prim a beut-o — și așa a și jucat tot actul acesta până în sfîrșit. Cu veninul în pîntece! Ce putere de voință! Ce caracter? Și se dîce, că nici-odată nu și-a ținut rolul cu atîta sentiment, cu atîta foc. Publicul nu bănuia nimic, aplauda, o chema. . . Și cum a cădüt cortina, — a cădüt și ea pe scenă. Convulsivunile. . . convulsivunile. . . ear' preste o oară și-a dat sufletul! Oare nu ți-am mai povestit-o? Și în gazete a fost vorbă!

Lui Aratov într'o clipeală i-s'au rîcit mînilor și pieptal începî să-i tremure.

— Nu mi-ai povestit-o, — dîse în sfîrșit.

— Și nu scii ce piesă era?

Kupfer cugetă. — Mi-s'a spus ce piesă. . . este într'însa o copilă înșelată. . . Trebuie să fie ceva dramă. Clara era născută pentru rolurile dramatice. . . Însuși exteriorul ei. . . Dar' unde te duci? — se înterupse pe sine Kupfer, vedînd, că Aratov își ia căciula.

— Mi-e ceva cam rău, — răspuse Aratov. — Rămăi sănătos. . . Am să viu de altădată.

Kupfer îl opri și îl privi în față. — Uite frate, ce om nervos! Ean privesce-te. . . Ești alb ca pîretele.

— Mi-e rău, — repetă Aratov, se desfăcî din mînilor lui Kupfer și se îndreptă cătră casă. Abia în momentul acesta vedea clar, că s'a dus la Kupfer cu unicul scop, de a vorbi despre Clara. . .

— „Despre nebuna, despre nefericita Clara“ . . .

Totuși, ajuns acasă, earăși curînd s'a liniștit — până la un grad oare-care.

Împregiurările ce însoțiseră moartea Clarei, la început au produs într'însul o impresiune sguduitoare; . . . dar' mai tîrziu jocul acela „eu veninul în pîntece“, cum s'a exprimat Kupfer, i-se părea o frasă diformă, de bravură, — și se silia să nu gîndească la ea, temîndu-se ca să nu i-se facă ceva greafă. La prăud, ședînd în fața Platoșei, deodată și-a adus aminte de apartînerea sa din dori, și-a adus aminte de camisolul acela scurt, de scufia aceea cu funde ridicate (și ce fel de funde la o scufie de noapte), de toată figura aceea ridicolă, care, întoamă ce șuieratul mașinistului într'un balet fantastic, a risipit nălucirile sale toate praf! Ba încă a îndemnat pe Platoșă să mai povestească odată, cum a aușit strigătul, cum a aușit strigătul, cum s'a spîriat, cum s'a sculat și cum n'a putut în grabă să găsească ușa nici

a ei, nici a lui, ș. c. l. Seara au jucat cărți împreună, apoi el s'a dus în odaia sa cam trist, dar' destul de liniștit.

Aratov nu se gîndia la noaptea ce se apropie și nu se teme de ea: era incredințat, că o va petrece cât se poate de bine. Gîndul la Clara din când în când se trezia în sine; dar' când își aducea aminte, cu cătă „frasă“ s'a omorît ea, se întorcea în lături. Această „necuvîntă“ îi turbura amintirile celorlalte. Uitîndu-se din întâmplare în stereoscop, i-s'a părüt chiar, că de aceea privesce la o parte, fiindcă și ei îi este rușine. Tocmai deasupra stereoscopului pe pîrețe atirna portretul mamei sale. Aratov l'a luat din cuiu, l'a privit lung, l'a sîrutat și cu grijă l'a pus în cutie. De ce a făcut aceasta? Poate de aceea, că portretul acela nu se cădea să stea în vecinătatea acelei femei. . . sau din altă cauză oare-care, — Aratov nu și-a dat seamă. Dar' portretul mamei a deșteptat amintirea de tată. . . de tată, pe care l'a vedüt murind tot în odaia aceasta, tot în patul acesta. „Ce gîndesci tu despre toate aceste, tată? se adresă cătră el în gîndul seu. Tu le înțelegei toate; și tu crești în lumea spiritelor lui Schiller. — Dă-mi un sfat!“

Tata mi-ar da sfatul să alung toate prostiile aceste, — dîse Aratov tare și își luă o carte. De citit, totuși, multă vreme n'a putut și, simțind ceva greutate în tot corpul, s'a pus în pat mai de timpuriu ca de obicei, în deplina convingere, că imediat are să adoarmă.

Așa s'a întemplat. . . dar', speranțele de a avè o noapte pacinică nu s'au realizat. (Va urma.)

case un rol insemnat de detronarea prinului de Battenberg...

apei și din schimbările atmosferice de peste an. Față cu aceste a pus epidemiile ivite din stricăciunea aerului.

Cu progresarea științei, însoțită de numeroasele experiențe, — specialiștii s'au convins, că este mare deosebire între boalele normale de toate zilele și între cele epidemice devastatoare, ivite numai în unele perioade ale timpului.

În veacurile primitive ale medicinei încă exista credința, că fiecare morb epidemic ori contagios trebuia să fi avut cauza lui specifică, care pe atunci încă nu era cunoscută.

Virul este acea materie organică, care se produce în corpurile bolnave, în aer, în apă ori în interiorul pământului.

Când virusul format într'un corp bolnav se extinde prin atingere imediată ori mediata, se numește contagiu și boalele cauzate prin el contagioase, când virusul infectător e transportabil prin aerul atmosferic, are numire de miasmă și boalele miasmatică.

Virul este considerat ca cauză specifică a morburilor infectoase este constituit dintr'o materie organică formată din parasite vegetale, adică din niște ființe microscopice vegetative numite microbi, care dau naștere la bacterii. Aceste microorganisme dintre toate ființele organice sunt mai puțin dezvoltate și așa de mici, încât și cu microscopul abia se pot vedea. (Va urma.)

Rectificare.

DI Dionisie Roman din Mediaș ne roagă să se constatze, că la învatarea publicată în Nrul 255 al „Tribunei”, subscrisă de d-asa a rămas, litera c înainte de cuvântul „a.d.v.”, ceea ce ar însemna, că d-asa s'a subsemnat ca candidat de advocat și nu ca advocat.

Teatru. Alaltăseară s'a reprezentat pe scena teatrului de aici o dramă în două acte de Björnsterne Björnson, intitulată „Nou căsătorii”, și un tablou de caractere într'un act. Amândouă piesele au fost foarte bine executate și bine primite decât publicul nu tocmai numeros. În cea dintâi dl Dieffenbacher (Axel) a excelat în toată puterea cuvântului. Bine au jucat și dl Bauer și dămele Weinwurm, Müller și Thomas-Söld. În a doua piesă dl Schön tag a predat pe doctorul Robin cu cunoscuta-i îndemnată-tăcere. D-soara Weinwurm a jucat bine. Aplausele au fost dese și îndelungate.

Tractatul boalelor ante-infectoase. *)

Introducerea generală în cunoștința patologică și therapeutică a morburilor infectoase, cu privire la descrierea specială a celor de pe le.

Prelungă amintirea generală a boalelor-infectoase, în această parte se va cuprinde grupa acelor boale de pe le, care în decursul lor trec preste trei formațiuni regulate: hiperemie, esudare și despoiere. Schimbările patologice ating îndeosebi pe lea. Caracterizarea lor consistă într'aceea, că materia bolnăvicioasă (Ansteckungsstof) eară se reproduce în corpul bolnavilor și la alți indiviți sănătoși comite bolnăvire analogă cu cea originală. Elementul bolnăvicios e format din deosebite parasite microscopice, care se cuprind în sângele, în secrețiunile morboșilor și în esantemele tegumentului comun. Mersul lor regulat consistă din mai multe perioade cu anumite intervale, precum: 1) perioada incubării (stadium incubationis); 2) perioada premergătoare (stad. prodromorum); 3) perioada erupțiilor (stad. eruptionis); 4) perioada înfloririi (stad. floritionis); 5) perioada despoierii (stad. desquamationis).

Partea I.

Este de creșut, că epidemiile boalelor contagioase încă pe timpurile cele mai vechi erau socotite între plăgile pedepsitoare ale omenirii.

Că existența lor e deodată cu a omenirii o dovedesc tradițiunile rămase dela popoarele din anticitate; suvenirea ruinelor artificioase ce înfățișau jertfele aduse pentru mulcomirea Țeilor înfuriați și în fine mai bine o arată aceasta opurile rămase dela scriitorii din vechime.

Precum totdeauna, așa și în evul vechiu încă a trebuit să fie oameni de aceia, care prin spiritul lor genial au stat mai presus decât alții. Cunoștințele și invențiunile lor în deosebitele ramuri ale științei de pe atunci au luminat și pe ceialalți contemporani ai lor. Așa a fost în știința medicală marele Hippocrat, fondatorul adevărat al medicinei, pe la anul 400 înainte de Christos. Împărțirea boalelor după modul de extindere de pe atunci mai are valoare încă și astăzi. El a dedus boalele din influențele externe ale naturii. A deosebit boalele epidemice provenite din puterea pământului, din influența

apei și din schimbările atmosferice de peste an. Față cu aceste a pus epidemiile ivite din stricăciunea aerului.

Virul este acea materie organică, care se produce în corpurile bolnave, în aer, în apă ori în interiorul pământului.

Virul este considerat ca cauză specifică a morburilor infectoase este constituit dintr'o materie organică formată din parasite vegetale, adică din niște ființe microscopice vegetative numite microbi, care dau naștere la bacterii.

VARIETĂȚI.

(Până unde merge patima jocului.)

Un Francez trecând prin Pnom-Penh, capitala Cambodgelui, a fost martor la faptul următor:

Erau așitate pe trei stilpi capetele a trei Cambodgieni, ale căror gâturi fuseseră tăiate cu o Ți înainte, în urma unei condamnări pronunțate de justiția locală.

Toți trei miserabili fuseseră condamnați pentru o crimă grozavă. Dinșii legară pe femeia unuia dintre dinșii, înșcrăcinată de trei luni, și spintecaseră pântecul, luaseră copilul dintr'însa, îl ferseră în căldare cu nișce ierburi anumite și-l mâncaseră în scop să aibă noroc la jocul de cărți.

Unul dintre ucigași era doctor.

Din public. *)

Mulțumită publică.

Sora soției mele cău în un morb atât de periculos, încât nu puteam spera o însănătoșare, cîn tot momental așteptam moartea ei, chiar aceasta era și opiniunea dlui Horváth, medicul nostru cercual.

Erudițiunea profundă, tactul uman, visele dese, chiar și noaptea, manipularea conștiențioasă a medicamentelor din partea dlui Dr. Aurel Dămian, după o cură de 3 luni, astăzi se află în sănătate deplină.

Deci, satisfăcut pe deplin, mi simt îndemnat a-i aduce și pe această cale mulțumită sinceră atât din partea mea, a soției mele, cât și a fostei sale paciente, pentru indulgența, paciența și bunăvoința sa, arătate în tot decursul curei; Dumneșeu să-l țină la mulți fericți ani în deplină sănătate spre bucuria și folosul neamului omenesc.

Eară îndeosebi popoului român îi recomand, că în ori-ce morb se va afla cineva, să caute a primi cura dlui Dr. Aurel Dămian, cu care Aradul poate fi fâlos, că îl are în mijlocul seu.

Arad-Gaj, la 3/15 Noemvrie 1890.

Cu toată stima Vasile Olariu, preot rom. ort.

Partea I.

Este de creșut, că epidemiile boalelor contagioase încă pe timpurile cele mai vechi erau socotite între plăgile pedepsitoare ale omenirii.

Că existența lor e deodată cu a omenirii o dovedesc tradițiunile rămase dela popoarele din anticitate; suvenirea ruinelor artificioase ce înfățișau jertfele aduse pentru mulcomirea Țeilor înfuriați și în fine mai bine o arată aceasta opurile rămase dela scriitorii din vechime.

Precum totdeauna, așa și în evul vechiu încă a trebuit să fie oameni de aceia, care prin spiritul lor genial au stat mai presus decât alții. Cunoștințele și invențiunile lor în deosebitele ramuri ale științei de pe atunci au luminat și pe ceialalți contemporani ai lor. Așa a fost în știința medicală marele Hippocrat, fondatorul adevărat al medicinei, pe la anul 400 înainte de Christos. Împărțirea boalelor după modul de extindere de pe atunci mai are valoare încă și astăzi. El a dedus boalele din influențele externe ale naturii. A deosebit boalele epidemice provenite din puterea pământului, din influența

Bibliografie.

La 15 Noemvrie va apăre almanachul „Komânului” pe anul 1891. Acest almanach, prelângă scrieri calendaristice, va cuprinde partea literară, filosofică-economică, de C. A. Rosetti, Alexandru Xenopol, I. I. Nacian, N. N. Săvean, Gh. Ghibănescu, Maria C. A. Rosetti, A. C. Cuza, Ioan Nenitescu, Gregoriade de Bonachy, Adela Xenopol, Lucreția Suci, Badea Pletea, O. Carp, Gh. din Moldova, P. Mușoiu, R. Stavri, I. Roman, D. A. Teodoru, Dr. Babeș, prof. Mișescu, d-ra El. Sevastos, S. Grosman etc. etc., și numeroase ilustrațiuni făcute cu multă îngrijire.

Persoanele, care vor să aibă almanachul, sînt rugate să trimită 1 leu 50 bani administrației „Românului” spre a li-se expeda almanachul îndată-ce va apăre.

În stabilimentul I. V. Socec din București a apărut cursul de aritmetică rațională, pentru usul elevilor din școalele secundare, de Constantin Climescu, fost elev al școlii normale-superioare din Paris, licențiat în științele matematice și fizice dela facultatea de științe din Paris, profesor la facultatea de științe din Paris.

Extras din „Budapesti Közlöny”.

Licitațiuni:

— 19 Decemvrie st. n. imobilele lui Frideric C. W. Maetz decătră tribunalul reg. din Cluj.

— 1 Decemvrie st. n. imobilele comunei Pianul-superior decătră judecătoria cerc. din Sebeșul-săsesc.

— 10 Decemvrie st. n. imobilele lui Albert Kőnczei decătră tribunalul reg. din Chezd-Oșorheiu.

Edicte:

— A se înșina pretensiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Vasile Baba, la tribunalul reg. din Arad.

Posturi vacante:

— Cinci posturi de practicanți de administrația publică cu diurnă în comitatul Bistrița-Năsăud. A se adresa până în 15 Decemvrie st. n. la autoritățile competente.

— Un post de conducător adj. de cărți fundare cl. II. la judecătoria cerc. din Liptó-Szent-Miklós. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Căendarul Țilei

11/23 Noemvrie 1890.

Iulian: Victor, Mina.

Gregorian: Clement.

Soarele: răsare 7.5, apune 4.24

Buletin meteorologic.

Sibiu, 22 Noemvrie n. 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică, Diferența din preajmă, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului.

Din țeară 20 Noemvrie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura după Celsius, Vântul.

Sosiți în Sibiu.

La 22 Noemvrie n. Hotel „Împăratul Romanilor”. Maria Weber din Viena. Sigismund Zuckerman din Viena la Iuliu Paule din Budapesta, voiașeur. Iosif Goseman din Șorștin, Carol Bőszörményi din Ineu, Ignatie Fried, voiașeur din Budapesta. Iuliu Szakács din Szednik.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Duminea, 23 Noemvrie 1890:

Reprezentățiune de după ameați cu prețuri foarte reduse.

„Boccaccio”.

Operetă în 3 acte de Gené și Zell. Musică de Francisco de Suppé.

Seara:

Abonament IV. Reprezențațiunea 6.

„Einen Jux will er sich machen”. Farsă cu cântece în 4 acte de Ioan Nestroy.

Abonament IV. Reprezențațiunea 7.

Luni, 24 Noemvrie 1890:

„Das verwunschene Schloss”. Operetă în 5 acte de A. Berli. Musică de Carl Millöcker.

Economic.

Dela Burse. Alaltăieri a domnit mare panică la burse din cauza scirilor ce s'au fost răspândit despre insolvența unor însemnate firme din Londra. Ieri bursele au decurs într'o dispoziție mai liniștită, deoarece scirile de mai sus s'au dovedit a fi neadevurate.

Noul tarif valal rusesc. După o scrișoare din Petersburg a Țiarului „Pol. Korresp.” lucrările comisiunii speciale, care s'a instituit pentru prelucrarea noului tarif valal în ministerul de finance rusesc, înaintează repede. După împărtășiri din isvoare foarte demne de creșut despre rezultatul consultărilor, din acele va resulta un tarif, ale cărui dispozițiuni vor fi atât de aspre, încât importul din afară în Rusia va fi foarte redus. Numai un număr mic de articole, care sînt absolut indispensabile în Rusia, vor mai afla intrare în țeară, dar' și pentru aceste se vor urca foarte mult vămurile de import. Noul tarif valal rusesc va intra probabil în vigoare în luna lui Iunie a anului 1891.

Venitele societății de navigațiune dunărene în Octomvrie a. c. au fost de 1,030.062 fl. față cu 1,118.395 fl. în aceeași lună a anului trecut. Dela 1 Ianuarie până la 31 Octomvrie a. c. venitele s'au urcat la 8,777.887 fl. față cu 8,998.701 fl. (—120.814 fl.) în periodul corăspunșător al anului trecut.

Monopolul tutunurilor și al sării în Sărbia. După o scire din Belgrad a Țiarului „Pol. Korresp.”, venitele ce au rezultat din monopolul tutunurilor sărbesc au fost în Octomvrie a. c. de 660.239 dinari, ear' cele rezultate din monopolul sării de 305.062 dinari. Dela începutul anului ambele aceste isvoare de venit au dat 5,574.000, resp. 2,467.795 dinari; laolaltă 8,041,805 dinari.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 6 și 7 Noemvrie 1890. Mataranga lui Frischman, cinquant. 1100 hect., 8-10 lei. Blumen lui Frischman, porumb 1000 hect., 7-70 lei. Vamvuri lui Eisenstein, porumb 7100 hect., 8-55 lei. Harracopo lui Dreiffus, porumb 12.700 hect., 8-30 lei. Silberstein lui Nicolopulo, orz 800 hect., 7-40 lei. Eisenstein lui Nicolopulo, orz 1150 hect., 7-35 lei. Eisenstein lui Schmirer, orz 1000 hect., 6- lei. Maris lui Kivich, meu 500 hect., 8-45 lei. Violato lui G. Mendl, fasole 2050 hect., 16-10 lei. T. Dimitriade lui Feitler, grâu 1800 hect., 11-82 1/2 lei. T. Dimitriade lui Feitler, grâu 2000 hect., 11-82 1/2 lei. T. Dimitriade lui Feitler, grâu 2800 hect., 11-82 1/2 lei. Bach lui Kivich, grâu 1690 hect., 12-05 lei. Bach lui Kivich, grâu 11-40 hect., 10-90 lei. Bach lui Politti, grâu 4350 hect., 11-60 lei. Bach lui Politti, grâu 2100 hect., 11-60 lei. Bach lui Țuclos, grâu 7020 hect., 11-60 lei. C. Dimitriade lui Petricioni, grâu 7400 hect., 12-85 lei. Sassu lui Petricioni, grâu 4600 hect., 12-40 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov, 13 Nov. Grâu, hectolitru fl. 7.— grâu mestecat fl. 4.70, sęcara fl. 4.— până fl. 4.60, ovăș fl. 2.80, cucuruzul fl. 3.50, mălăul fl. 3.60 mazerea fl. 5.70, lintea, 6.50, fasolea fl. 3.60, crum penele fl. 1.20, carnea de vită p. chilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 28 1/2 cr.

Piața din Mediaș, 19 Nov. Grâu, hectolitru fl. 5.— până fl. 5.50; grâu mestecat fl. 3.60 până fl. 4.— sęcara fl. 3.40 până fl. 3.60; orșul fl. — până fl. —; ovășul fl. 2.30 până fl. 2.50; cucuruz fl. 2.80 până fl. 3.50; semința de cânepă fl. — până fl. —; cartofi fl. 1.— până fl. 1.50; mălăul hectolitru fl. — până fl. 12.—; mazerea fl. 3.50 până fl. 3.50; fasolea fl. 4.— până fl. 4.20; lintea fl. — până fl. —; chiminul (sęcăreana) fl. 36.— până fl. —; sęcăbrut 100 chilogrami fl. 20.— până fl. 24.—; lumini de sęcă versate fl. 36.— până fl. 40.—; unsora de porc fl. 60.— până fl. 65.—; slămina fl. 52.— până fl. 60.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38.—; fânul fl. 1.— până fl. 1.40; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spiritul gradul 55 cr.; carnea de vită chilo — până 40 cr.; carnea de vișel 32 până 40 cr. farnea de porc până —44 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 8 Nov. n. s'au notta: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr. de mijloc 46 cr., până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până — cr., marfă țărănească, grea — cr. până 45.— cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 42.— cr., până 45 1/2 cr., romănesci, de Bakony grei 43.— cr., până 45 1/2 cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sęcăbesci grei — cr., până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr., până 47 1/2 cr., igrășăți cu hăindă — cr., până — cr., per 4% cumpărați dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta de la 20 Noem. 1890.

Table with multiple columns: Săminte, Prețul per 100 chilogr., Săminte, vechi ori noie, Solul, Prețul per 100 chilogr., Cărbuni diverși, Solul, Sem. de trif., Lucrări unguresc.

Table: Cursul pieței din Sibiu. Din 22 Noemvrie st. n. 1890. Hărtie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Table: Bursa de Budapesta. Din 20 Noem. st. n. 1890. Renta de aur ung. 6%, hărtie 5%, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriilor căilor ferate de Ost ung.

Table: Piața cerealelor din portul Brăila. Operațiile efectuate în 6 și 7 Noemvrie 1890. Mataranga lui Frischman, cinquant. 1100 hect., 8-10 lei.

Table: Bursa de Viena. Din 20 Noem. st. n. 1890. Renta de aur ung. 6%, hărtie 5%, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriilor căilor ferate de Ost ung.

Table: Bursa de București. 20 Noem. n. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim.

Table: Bursa de București. 20 Noem. n. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim.

Table: Bursa de București. 20 Noem. n. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim.

Table: Bursa de București. 20 Noem. n. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim.

Table: Bursa de București. 20 Noem. n. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim.

Table: Bursa de București. 20 Noem. n. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim.

Table: Bursa de București. 20 Noem. n. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim.

Table: Bursa de București. 20 Noem. n. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

*) Veși Nrul 248 al „Tribunei”.

Cătră toți locuitorii

Casa de mărfuri
la
„Coroana ungară“.

monarchiei austro-ungare.

Anul 1889—90 a fost pentru întreaga lume comercială un sezon regretabil de rău, toate brangele au suferit sub acesta, și nimenea nu se poate lăuda cu aceea, că a făcut negoțuri bune. — Pentru de a preveni această decadentă totală a comerțului, s'au unit mai multe fabrici mari, ca să nu facă mai mult accesibile produsele lor negoțatorilor, ei direct publicului mare, prin ceea-ce și în vëndări mici singuratică ca și la cele **en gros** vor fi ținute aceleași prețuri de fabrică. — Cu o mică comandă de probă se poate fiecare convinge despre ieftinătatea fabuloasă.

Colosal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucăți de pantaloni de iarnă

gata, durabili în diverse mostre, eleganți și fini, pe care l-am primit în loc de plată, sunt silit, câtă vreme mai ține proviziunea, să-i vënd în detal sau en gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stofe de modă gătiți	fl. 1.90
Sorta II-a din stofe de Brunn	fl. 3.25
Sorta III-a din stofe de lână de oaie	fl. 4.50

Toți pantalonii sunt gătiți după cel mai nou jurnal din stofe tari de iarnă și elegant. La comande din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pântecului.

Numai fl. 6.50 costă

un rînd de haine bărbătesci

modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brunn, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, așadar laolaltă

1 păr. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate	II. calitate.
Un rînd întreg	fl. 8.50
fl. 6.50	fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arete la comande lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecelor, precum și colorarea dorită a vestmintelor. Mustre nu se pot trimite, deoarece ce se află numai rînduri întregi.

Aceleași vestmintele pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

Numai fl. 5 costă

rocuri de pousse

elegante, gata, călduroase, cupușite, din cel mai bun pousse stirian, pentru ori-ce măsură, în ori-ce mărime, în toate colorile, de toamnă și de iarnă.

Numai fl. 1.80 costă

jachete de iarna

pentru domni și dame, în cele mai frumoase colorii de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îmbrăcăminte de iarnă și de toamnă. Numai fl. 1.80.

Numai fl. 1.75

bucata de țoale de cai, se vënd de minune ieftin din cauza desființării fabricii de țoale. — Cine își cruță caii, să-și cumpere aceste renumite

Țoale de cai, care nici-odată nu se mai pot căpeta așa de bune, de mari, de groase, de călduroase și de ieftine.

Grupul Nr. 5.

10 daruri prețioase.

Numai fl. 1.50

- 1 lanț de aur de facon, foarte fin,
- 1 sîncă de țigaretă de spumă de mare,
- 1 țigaretă de țigaretă, țesătură de artă,
- 1 aparat de foc veșnic,
- 1 cravată de mătășă și atlas,
- 1 ac de cravată cu petri,
- 1 creion de nichel cu penă,
- 1 briceagă și scobitoare de dinți,
- 1 inel cu petri,
- 1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

fl. 1. Fiecare articol. fl. 1.

1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 1 fl.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acățătoare 1 fl.	1 inel din aur-ducle cu petri 1 fl.	1 medalion din aur artificial, cu petri 1 fl.	1 brățar dela expoziția din Paris 1 fl.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 1 fl.
Cușmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 pălărie bărbăt. din păsă moale foarte țifoare 1 fl.	4 cravate bărbăt. fiecare în altă formă și colorare, foarte fine 1 fl.	1 păreche mănuși călduroase pentru iarnă, din lână 1 fl.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbați 1 fl.	1 păreche pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.
1 cămașă bărbătească, foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 păr. ismene bărb. din păsă de casă bine lucrate 1 fl.	6 păr. ciorapi bărb. într'o culoare ori cu vergi frumoase 1 fl.	3 păr. ciorapi fem. într'o culoare sau cu vergi frumoase 1 fl.	1 corsetă emrasată, fason parisian, foarte durabilă 1 fl.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 1 fl.
1 cămașă femeiască din șifon ori în cu broderii 1 fl.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 1 fl.	1 păr. ismene fem. din șifon, cu broderie fină 1 fl.	1 sucnă călduroasă, cu brodere 1 fl.	3 șorțuri de casă, mostre frumoase și moderne, veritabil de spălat. 1 fl.	1 șorț de lister, calitate bună, caro, chivit, 1/4 de mare 1 fl.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 1 fl.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	1 cover de pat din stofă de jute desen frumos 1 fl.	1 cearecef de tot mare și gata 1 fl.	6 merindare de in, mari și tari 1 fl.	6 ștergere, calitate bună, caro, chivite 1 fl.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 1 fl.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 1 fl.	1 năframă de mătășă 1 cot de mare și în ori-ce culoare 1 fl.	3 batiste de mătășă de Lyon, în mai multe colorii 1 fl.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 1 fl.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 1/4 de mare 1 fl.
1 pipă din spumă de mare artificială 1 fl.	1 spiț de țigară spumă de mare veritabilă cu chichilbar 1 fl.	1 pipă pentru burghezi, spumă de mare artificială cu vergea cu tot 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu țeuteala fulgerului 1 fl.	1 portmoneu tot din pele cu incheietoare 1 fl.	1 portmoneu pentru bani și documente 1 fl.
1 lămpășă cu o lumină intensivă 1 fl.	1 șatula de cusut de mătășă cu scule de cusut 1 fl.	1 album pentru fotografii, foarte fin 1 fl.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 1 fl.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 1 fl.	1 oglindă de părete 3 cm. de mare, în cadru de nuc 1 fl.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	6 furculițe franc. din argint de Phönix veritabil 1 fl.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 1 fl.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	2 fecnie de salon argintărite fin, formă frumoasă 1 fl.
1 țifoare de zăhar splendid argintărită și fină 1 fl.	1 moară de cafea cea mai bună constituție, durabilă 1 fl.	6 tase de cafea calitate bună nepertitoare 1 fl.	1 împăratul și împărăteasa, 2 frumoase figuri de decoratiune 1 fl.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 1 fl.	1 bricin, tăș englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.

Grupul Nr. 1. 21 articole pentru dame. Numai fl. 2.70.	Grupul Nr. 2. 136 recuise de seris. Numai fl. 1.—.	Grupul Nr. 3. 120 articole pentru bărbați. Numai fl. 2.70.
---	---	---

Oglindă de părete în cadru de aur fin

fl. 1.90

pro bucată, câtă vreme ține proviziunea. Aceste oglinzi ce arată foarte frumos, limpede și luminos sunt în cadre de aur splendid aurite și decorate cu arabesce, circa 55 centimetri de înalțe și 40 centimetri de late, o decorație pentru ori-ce locuință, de aceea nimeni să nu întărție a comandă cât mai în grabă. Mai departe se află și oglinzi mai mari, 67 centimetri de lungi și 47 centimetri de late, a fl. 4.65.

Fiecare să-și cruțe plumanile și să-și cumpere

pentru fl. 1.50

8 bucăți recuise de fumat:

- 1 pipă de lemn cu scurgere
- 1 verge fină potrivită la ea
- 1 jăclău de pele fin
- 1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă
- 1 țifoare de țigaretă
- 1 sîncă de țigaretă igienică, spumă de mare
- 1 excelentă pipă de casă scurtă
- 1 vergea pe potrivă.

Toate împreună fl. 1.50.

1 bucată, 30 coți pânză de munte fl. 5.5.	1 bucată, 30 coți șifon fl. 5.50.	1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 cr.	1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 serviete fl. 2.25.
1 bucată, 30 coți gradual bun de atlas fl. 6.50.	1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.50.	6 bucăți cearecefuri nechivite, 3 coți de lungi 2 coți de late fl. 8.50.	1 duzină ștergere de in, Damast fl. 2.50.
1 bucată, 30 coți barchet alb fl. 6.50.	1 duzină batiste de in, cu marginea colorată fl. 2.25.	O garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.—.	1 rest de cover 6 metri fl. 2.—.

2 fl. bucată.

în toată lumea nu există ceva mai bun, mai plăcut și mai comod decât aceste renumite

cămăși de flanel

care sînt cele mai noue și au 3 însușiri: ele servesc ca subumculă, cămașe și totodată ca giletă și fiind umplute la grumazi și piept cu chindisuri de mătășă sau atlas, sînt extraordinar de bune și calde.

I. calitate	fl. 2.—
II. sortă	„ 2.50
III. fine	„ 3.—

1000 bucăți

cușme ruseseci Ignatieff

din astrachan imit. fin încrețit, cupușite călduros cu vată trebuie să le vënd cât mai în grabă și le dau cu duzină a fl. 11. — sau singuratică cu

fl. 1 pro bucată.

A se trage odată în 14 zile.

1 metru de înalț.

Numai fl. 7.85 costă

un orologiu cu pendulă

splendid ajustat

cu garanță de 5 ani.

Aceste oroloage cu pendule sînt în dulapuri de lemn de nuc gothic bogat sculptate, circa **1 metru de lungi, 35 centim. late**, montate, cu sticlă, au un ornament cu polițură fin ce se poate îndepărta și au

un mecanism aproape neruinabil

Cheia cu care se trage orologul e după mecanismul, acurat regulat pe secunde, așa că un asemenea orologiu cu pendulă, nîntrecut în ce privește merusul excelent, e cea mai frumoasă și bizuită mobilă.

Lada pentru pachetare se scotesece în 70 cr.

Numai fl. 2.50 costă un splendid ajustat orologiu de părete cu aparat de trăzit cu clopot, în ramă de lemn de nuc cu cadran ce luminează de sine, umblă și trezește punctual.

Deșteaptă-te!

Numai fl. 3.50

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desenului, în dulap splendid de nichel, cu arătător de secunde și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umblă și deșteaptă foarte punctual; e netăgăduit cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăduț numai

fl. 3.50.

Oroloage de buzunar

regulate precis, recunoscute ca de cea mai excelentă calitate, cu mecanism-remontoir veritabil, neperitor, de argint, metal lustruit, precum și de argint probat de 13 loți, admirabil lucru, foarte frumos gravate, cu sticlă de cristal, cu aparat de secunde și arătătoare, toate se trag la mîner fără cheie și ajustate splendid cu toate inovațiunile tehnice moderne de arta orologeriei, regulate precis foarte punctual, se capătă în 4 sorte.

Numai fl. 5.25

costă un orologiu de buzunar-remontoir de argint-nichel, fără cheie, cu arătător de secunde bine regulat, sticlă plană și instrument de arțare mecanic. Mai departe același orologiu remontoir din argint veritabil de 13 carate fl. 8.50.

I. sortă în nichel. oroloage-remontoir cu capac dublu, cooperiș elastic fl. 6.	II. sortă oroloage-remontoir de argint veritabil prob. prin ofic. c. r. fl. 8	III. sortă oroloage-remontoir anker cu capac dublu din argint veritabil pe 15 rubine, bogat gravate fl. 12, p. dame fl. 15.
--	---	---

Lanțuri de orologiu elegante, aurite, cu acățătoare fl. 1. Elegante lanțuri de orologiu aurite facon de panzer fl. 1.

Lanțuri pentru orologiu de argint curat, probate de oficiul c. r. de monete, cu acățătoare fine și curat de argint, medalion sau cheie

I. calitate argint curat fl. 2.85.	II. calitate tărie mijocie fl. 4.	III. calitate sorta cea mai grea fl. 5.
------------------------------------	-----------------------------------	---

Mașină de cusut pentru familii

pe cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl. acumă numai

fl. 5.50.

Garantez pentru excelentă prestare și pentru împușcătura frumoasă și regulată a acestei mașini de mână. Lucrează înto, frumos și tare, aproape ca ori-șicare mașină mare, coase toate materiile fără excepțiune, fie fine ori dure, face după plac împușcături mari, mijlocii ori de tot mici, este după cele mai noue experiențe mecanice-technice durabil construită din cel mai bun material și se expedează împreună cu toate recuisele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Fiecare comandă, fie ori-cât de mică, se va trimite sub controlă îngrijită prelungă rambursă postală. — Tot ce nu corăspunde se primesce momentan îndărăt, se schimbă și se retrimit banii. — Comandele sînt de a se adresa:

Depositul și magazinul Nr. 13 de furnisare al lui FEKETE la „Coroana ungară“.

Viena, V. Bezirk, Rüdigergasse Nr. 1/13.